

C V E T J E

z vertov sv. Frančiška.

Časopis za verno katoliško ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška.

S posebnim blagoslovom

Njih svetosti papeža Leona XIII.,

Njih prevzvišenosti kneza nadškofa goriškega

in prečastitega generaljnega ministra celega frančiškanskega reda
vreja in izdaje

P. Stanislav Škrabec,

mašnik frančiškanskega reda na Kostanjevici.

Vsebina 2. zvezka.

Pobožnosti in razni odpustki v mesecu sušcu	33.
Pobožnosti in odpustki v malem travnu	34.
Življenje sv. Angelje Meriči.	
VII. pogl. Bog razodene Angelji njen poklic. Stopi v 3. red.	36.
VIII. „ Kako je Angelja občevala z ljudmi	38.
IX. „ Angelja roma v sveto deželo. Oslepi	41.
Duhovne vaje	44.
Duhovno branje po različnih premišljevanjih	50.
Čudne poti božje	51.
Kakešna bodi naša ljubezen do bližnjega (Dalje)	53.
O blagoslovu s popolnoma odpustkom	58.
Kerščanskim poslom. III. Posel služi gospodarjem.	
4. Ljubi svoje gospodarje	60.
Zahvala sv. Antonu in Frančišku	61.
Zahvala za vslišano molitev	62.
Priporočilo v molitev	63.

V GORICI.

Hilarijanska tiskarna.

1892.

Izhaja v nedoločenih obrokih. Velja cel tečaj (12 zvezkov) 70 kr.

Bom!

Drugo pismo gospodu.....u.....u v.....h.

Ali sem Vas prepičal zadnjič, ali ne, meni in znano. Vender bi rad to stvar dognal, koliker je v moji moči, tudi zaradi drugih gospodov, ki so Vaše misli.

Vgovarjalo bi se mi lahko: Vsi primeri, ki sem jih navel, so bili Miklošiču dobro znani, saj so iz njegove knjige; in vender je on odločno terdil, da je prihodnjik doveršnih glagolov germanizem. Vrgl. Gr. III. str. 186 piše: «Dass nicht alle verba perfectiva durch ihr praes. das fut. bezeichnen, ist dem einflusse des deutschen zuzuschreiben, welcher sich im XVI. jahrh. selbst bei den so arg und meist ohne not germanisierenden schriftstellern jener zeit noch nicht so geltend machte, wie heutzutage Krell sagt noch: ti bôš počela in porodiš, Truber: kako jest to spoznam? γνώσονται sciam; sveti duh pride v te, ino ta moč tebe obsênči ἐλεύσεται, ἐπισκιάσει superveniet, obumbrabit. Der einfluss des deutschen ist auch bei den ungr. Slovenen nicht so massgebend wie im westen des sprachgebietes, wie aus einer vergleichung des ersten capitels des evang. Lucae bei Kuzmič und bei Truber hervorgeht; Kuzmič sagt: žena tvoja porodi sina tebi, Truber: tvoja žena bôde tebi rodila eniga sinú, Kuzmič: svetim duhom se napuni, Truber: on bôde svetim duhom napolnjen; Kuzmič: vnoge obrne k bogi, Truber: Truber: bôde preobrnil k bogu. Die oben aus krell. citierte stelle lautet bei Kuzmič: popriješ (für poprimeš), i porodiš sina; bei Truber: bôš počela, ino bôš rodila eniga sinú; obenso im evang.-zagr. richtig: ja pojedem, i zvráčim njega veniam, curabo math. 8. 7»

Kaj poročemo na to? Vi: Miklošič je vedel, kaj je pisal. Roma locuta, causa finita! Jaz: Minime gentium! Dostojno čast možu sicer; priden nabiravec in mogočen sestavljavec je bil, ali premislil ni vselej vsega zadosti. Marisikaj je po svoje na kratko zaterdil in pribil, kar ni dokazal in se tudi ne da dokazati. Tako piše o gorenje-lužiški serbščini: «budu wird gegen den geist der sprache auch mit dem inf. der verba perfectiva verbunden: nebesa budža zahinuć, ty pak vostańeš; na tseći džen' budže zaso stanuć epist.» — in kaj dostavlja?: «Dasselbe geschieht auch im nslov.» — Torej tudi pri nas se pravi: «Nebesa bodo zginiti, ti pa ostaneš; na tretji dan bo spet vstati»? Kedo je vender to kedaj kje slišal?! Zginiti in zginila. vstati in vstal pa ni «dasselbe», ke bi tudi do sodnjega dne kedo terdil, da je. — Ali Vi porečete, ne iščimo dlake v jajcu, Miklošičev bravec mora na prvi pogled umeti, kaj pomenijo tiste besede: budu z infinitivom je v lužiščini germanizem; prav to (dasselbe) je v naši slovenščini **bom** s partic. praet. act. II. Sluga poni-

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XI. tečaj.

V Gorici, 1892.

II. zvezek.

Pobožnosti in razni odpustki v mescu sušcu.

Sušec je posvečen sv. Jožefu, pa v tem mesecu obhaja naša sveta cerkev še drugi, silno star praznik Marijinega oznanjenja. Da bi bolj vredno obhajali ta praznik, so se neketeri kristijani pripravljali zanj devet dni z molitvijo in drugimi dobrimi deli. Da bi se ta devetdnevnicca ohranila in mej vernimi zmirom bolj širila so podelili ranjki papež Pij IX. popolni odpustek in za vsak dan devetdnevnicca pa 300 dni odpustka¹⁾. Za to devetdnevnicco si lahko sam izbereš molitve. Za popolni odpustek je treba opraviti spoved, k sv. obhajilu pristopiti in moliti za sveto cerkev in papeža.

3. sušca, prvi četrtek v mesecu, popolni odpustek bratovščine presv. Rešnjega Telesa.

4. Pervi petek v mescu, popolni odpustek bratovščin presv. Rešnjega Telesa in presv. Jezusovega Serca.

5. Sv. Janez Jožef spoznavavec prvega reda, popolni odpustek v frančiškanskih cerkvah za vse.

6. Sv. Koleta, devica drugega reda, popolni odpustek za

¹⁾ 5. Jan. 1849.

vše v frančiškanskih cerkvah; prva nedelja v mescu, za to popolni odpustek roženkranske bratovščine in družbe sv. Vincencija.

9. Sv. Katarina, devica drugega reda, popolni odpustek za vse v frančiškanskih cerkvah.

10. Ta dan se začne devetdnevnic na čast sv. Jožefa.

16. se začne devetdnevnic za praznik Marijinega oznanjenja.

19. Sv. Jožef; vesoljna odveza tretjega reda; popolni odpustek ima tretji red in bratovščine: presv. Rešnjega Telesa, brezmadežnega Serca Marije, karmeljska, svetega Jožefa pas in bratovščina, in sveto detinstvo.

20. Tretja nedelja v mescu, za to popolni odpustek živega rožnega venca.

25. Marijino oznanjenje, popolni odpustek bratovščin: presv. Rešnjega Telesa, roženkranska, naše ljube Gospe, brezmadežnega Serca Marije in karmeljska.

Razen naštetih odpustkov imajo enkrat v mescu popolni odpustek, ko imajo mesečno skupščino: tretji red, udje bratovščin presv. Rešnjega Telesa, presv. Serca Jezusovega in apostoljstvo molitve.

Enkrat v mescu keder komu drago imajo popolni odpustek udje tretjega reda, bratovščin: presv. Rešnjega Telesa, presv. Serca Jezusovega, naše ljube Gospe in pa udje družbe sv. Vincencija.

Eden petek v mescu imajo popolni odpustek udje apostoljstva molitve; dva petka v štiridesetdanskem postu imajo popolni odpustek udje roženkranske bratovščine. Dvakrat v mescu se morejo vdeležiti popolnega odpustka udje bratovščine brezmadežnega Serca Marije spreobernenja grešnikov.

Pobožnosti in odpustki v malem travnu.

Mali traven je posvečen terpečemu Odrešeniku in po pravici, zakaj veliki teden in velika noč sta navadno ta mesec in ta čas je naj bolj primeren, da premišljujemo Kristusovo terpljenje. Naš sveti oče Francišek ga je pogosto premišljeval in v njem je nahajal naj večjo tolažbo. Ko so ga negdaj vprašali, zakaj si ne da kaj brati, kar bi mu polajšalo bolečine, jim je re

kel: „Obena reč mi ni slajša kaker, če se spominjam Gospodovega življenja in terpljenja, česar se pa pogosto in vsak dan spominjam. In če bi tudi do konca sveta živel, ne bi potreboval drugega berila.“ Posnemajte tudi vi tretjeredniki svojega duhovnega očeta svetega Frančiška, premišlujte pogosto Kristusovo terpljenje, posebno pa veliki teden, zakaj, ta pobožnost je mej vsemi prva, kaker je Kristus sam razodel sveti Mariji Frančiški.

Druga pobožnost je obiskovanje božjih grobov v veliki četrtek in petek. Papež Pij VII. je podelil vsem vernim popolni odpustek, ako obišejo božjega Odrešenika v presvetem zakramentu v božjem grobu veliki četrtek in petek in molijo pri božjem grobu po namenu svetega očeta; spoved in obhajilo lahko opravijo veliki četrtek ali pa veliko nedeljo. Kolikerkrat pa še drugači obišejo božji grob ta dva dni, prejmejo vsakrat odpustek 10 let in 10krat po 40 dni, ako napravijo sklep spoved opraviti.)

1. Malega travna, prvi petek v mescu, popolni odpustek bratovščine presv. Rešnjega Telesa in presv. Jezusovega Serca.

3. Sveti Benedikt spoznavavec prvega reda sv. Frančiška, popolni odpustek za vse v frančiškanskih cerkvah; prva nedelja v mescu, popolni odpustek bratovščine rožnega venca.

4. 5. in 7. (prvi četrtek v mescu) popolni odpustek bratovščine presv. Rešnjega Telesa.

8. Popolni odpustek bratovščine brezmadežnega Marijinega Serca.

14. Veliki četrtek, rimska postaja, popolni odpustek imajo tretji red, bratovščine presv. R. Telesa, presv. Jezusovega Serca in karmeljska.

17. Velika noč, vesoljna odveza, rimska postaja, popolni odpustek tretjega reda, bratovščin: presv. R. Telesa, presv. Jezusovega Serca, roženkranska, živi rožni venec, naše ljube Gospe in karmeljska.

Enkrat v mescu, keder imajo mesečno skupščino ali shod imajo popolni odpustek: udje tretjega reda, bratovščine presv. R. Telesa, presv. Jezusovega Serca in apostoljstvo molitve.

Enkrat v mescu, keder komu drago, imajo: tretji red, bratovščina presv. R. Telesa, presv. Jezusovega Serca, naše ljube Gospe in udje in dobrotniki družbe sv. Vincencija.

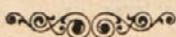
1) S. J. C. 7. Mart. 1815.

Eden petek v mescu : apostoljstvo molitve ;

Eno nedeljo v mescu : karmeljska bratovščina, ako ima svojo mesečno procesijo.

Dvakrat v mesecu : bratovščina brezmadežnega Serca Marije za spreobrnjenje grešnikov.

Po : Beringer : Die Ablässe 1887 ; Act. Ord. Min. 1885. Marien-Psalter 1891.

Življenje sv. Angelje Meriči.

P. F. H.

VII. poglavje.

Bog razodene v molitvi Angelji njen poklic.
Stopi v tretji red sv. Frančiška.

Vže je bilo omenjeno, da je Angelja morala o tem času preterpeti hude napade hudobnega duha. Ker je brala o puščavnikih, da so zapustili šumeči svet in se vmeknili v puščavo, da bi živeli tam le za Boga, sklene v svoji priprostosti in neizkušenosti tudi tako storiti. Ta svoj sklep razodene svojemu mlademu bratcu. Z živimi besedami mu opisuje življenje puščavnikov in ga pregovori, da sklene ž njo vred iti v puščavo.

Skrivaj zapustita stričevo hišo, da si poiščeta kraj, kjer bodeta kaker puščavnika živela. Čujoče stričevo oko kmalu zapazi njih beg. Hitro ju hiti iskat. Ker sta bila slabotna in jima pot neznana, nista ravno daleč od doma prišla. Stric ju kmalu dohiti in pelje nazaj domov. Ko zve vzrok, za kaj sta zbežala, razloži jima z resno besedo nevarnosti, katerim sta se hotela izpostaviti še tako mlada, in da svoj namen veliko lažje dosežeta pod domačim nadzorstvom. Kmalu sta to tudi sama sprevidela. Prosita strica odpuščenja, ker sta mu napravila tako skerb in žalost. Od sih dob sta živela kaker dva angelja. Daleč na okoli sta bila vsem v zgled in spodbudo. Vse ju je občudovalo. Posebno Angeljo so imenovali sploh devico Kristusovo in svetnico. Stariši so ju stavili svojim otrokom v zgled in posnemanje.

Pa Bog je imel višje namene z Angeljo. Hotel je njeno serce oprostiti vsake zemeljske vezi. Na nagloma je k sebi poklical v cvetočih letih tega bratca. Angelja je ostala sama. Tudi pri tej zgubi se je popolnoma podverгла božji previdnosti.

Šest let je vže živela Angelja v mestu Salò pri svojem stricu, v svojem dva in dvajsetem letu je bila, ko jej stric vmerje in ona se verne nazaj v svoj rojstni kraj. Vse mesto je bilo tega veselo, ker se je bil glas o njenih čednostih vže daleč razširil. Tudi Angelja je bila vesela, ker je našla v svojem rojstnem mestu devico, ki je bila po vsem njenega mišljenja. Ta devica (ime njeno ni znano) je bila vsa nedolžna, ljubila je samoto, molitev, zatajevanje in pokoro. Ž njo je zdaj Angelja opravljala svoje molitve, ž njo se pogovarjala o svojih zadevah in svojem dušnem stanu in se skupnimi pobožnimi vajami ste napredovali na poti čednosti. Pa tudi to tovarišico jej je Bog vzel v boljše življenje.

Nekako v tem času je bilo, ko ji je Bog pokazal v prikazno prvo podlago družbe, katero ima ustanoviti. Vsi pisavci njenega življenja pripovedujejo to prikazen blizu tako :

Ob času žetve je šla Angelja z neketerimi tovarišicami na polje. Ko so tovarišice sedle v senca, da se pokrepčajo z jedjo, gre Angelja na samotni kraj ob cesti mej Salom in Desencanom. Ker je vedela, da jo perje vinske terté popolnoma zakriva pred ljudmi, zatopila se je popolnoma v molitev. Goreče prosi Boga; naj jej pokaže najbolj varno pot, ki pelje v večno zveličanje; pokaže naj jej pa tudi varne pripomočke, da ostane stanovitna na pravi poti. Ko tako mej zdihovanjem moli, odprejo se pred njenimi očmi nebesa. Iz nebes do nje pa je segala lestvica, po kateri je šla truma devic v nebeški svitlobi. Belo oblečene so bile in kraljeve krone so imele na glavi. Veličastno so stopale po dve in dve, prepevaje svete pesmi. Ob straneh pa so šli ž njimi angelji in spremljali njih petje z nebeškimi melodijami. — Angelja se zavzame, ko vidi, da se ta nebeška truma njej bliža. Od samega veselja je bila vsa raz sebe. Zdaj jo ena iz mej devic, — neketeri menijo, da je bila njena sestra — pokliče po imenu in jej reče: „Vedi Angelja! Bog ti je poslal to prikazen. S tem ti hoče naznaniti, da boš pred svojo smertjo vstanovila tako družbo devic v Brešiji. To je njegova sveta volja!“ Po teh besedah se je jela nebeška družba zopet pomikati nazaj proti nebesam, in prikazen zgine.

Ni pa zginila prikazen iz njene duše, in po ušesih so jej doneli vedno ti nebeški glasovi. Posebno pa se jej je v serce vtisnilo povelje božje. Ali mislila se je še pre nezmožno, da bi ga zveršila. Vender je po tej prikazni in božjem razsvetljenji spoznala, da bo namen družbe devic, katero ima ustanoviti, vzgoja in napeljevanje deklic k pobožnemu življenju. Zato se je jela precej vaditi v tem delu kerščanske ljubezni.

Pri tem trudu za druge pa modra devica ni pozabila sama na se. Dobro je vedela, da ne moreš drugemu vcepiti čednosti, katerih sam nimaš, in da jih moreš le od zgoraj dobiti, zato je še bolj goreče molila. Saj je molitev najpotrebnejši pripomoček k čednosti. Iz lastne skušnje je tudi vedela, da k popolnosti veliko pripomore pogostno sv. obhajilo. Zato je prosila svojega spovednika, naj jej dovoli, da sme večkrat pristopiti k Gospodovi mizi. Ali ta jej je to odrekel, češ, da to ni navada za ljudi, ki mej svetom žive.

Angelja se hoče te opovere znebiti; zato sklene stopiti v tretji red sv. Frančiška. To je hotela vže storiti pri svojem stricu; pa on jej ni dovolil. Zdaj pa ni bilo nikogor več, ki bi jo bil mogel zadrževati. Vedela je sicer, da obleka ne dela čednosti, niti svetosti. Vender pa priprosta v očeh sveta zaničljiva obleka obvaruje, zlasti ženske, marisiketere nevarnosti. Tudi jo je veselilo, da bo zdaj mogla storiti obljubo vednega devištva. Š tem bo mogla tudi bolj popolnoma živeti in postati vredna, večkrat pristopiti h Gospodovi mizi in enkrat učiti neveste brezmadežnega Jagnjeta.

Angelja je zamenila svetno obleko sè spokorno obleko tretjega reda v 23. letu svojega življenja. Dan, ko je prejela redovno obleko, je bil za njo dan duhovnega veselja in svatovščine. Saj se je še bolj tesno združila sè svojim nebeškim ženinom Jezusom.

VIII. poglavje.

Kako je Angelja občevala z ljudmi.

Angelja je živela tiho sama za se. V družčino je šla le, če jo je k temu silila kerščanska ljubezen do bližnjega. Če je namreč upala, da bo to na korist bližnjemu. Potem pa je vsakikrat storila na tako ljubeznjiv način, da si je precej pridobila zaupanje in serca vseh. Njeni someščani niso mogli prehvaliti njene

ljubeznivosti in čednosti. Zvali so jo angelja, ki je prišel iz nebes, da osreči domovino z lepim zgledom nebeškega življenja, pa tudi s časno pomočjo, katero deli onim, ki se k njej zatekajo.

Glas o njeni svetosti se je tako razširil, da so iz daljnih krajev prihajali ljudje, da bi jo videli in iz njenih ust slišali lepe nauke. Mej tujci jej je največe spoštovanje skazoval neki plemeniten gospod iz Brešije, Jeronim Patengoli sè svčjo pobožno ženo Katarino.

Ona stà imela svoja posestva blizu mesta Desencana. Tukaj sta čez leto po več mescev bivala. Zato sta dobro [poznala pobožno devico. Serčno sta želela, da bi Angelja k njima prišla in vedno pri njih ostala. O tem pa Angelja ni hotela nič slišati. Zato sta jo prosila naj pride vsaj nekaj dni k njima. To Angelja obljubi, in tako sta bila vesela, kaker bi ju bila doletela največa sreča. Zdaj sta videla sè svojimi očmi, kako je ostra sama do sebe, prijazna in ljubeznjiva pa do družih, da je popolnoma nesebična in sprejemala le to, kar je neobhodno potrebovala za živež in obleko.

Posebno sta občudovala njeno gorečnost. Saj je znala porabiti vsako priliko, da je z drugimi govorila o čednostih in pobožnem življenji. Grajala je pa tudi, kar je našla graje vrednega.

S tem je Bog tudi Angeljo pripeljal bliže namenu, za katerega jo je odločil.

Spoštovanje, katero jej je skazovala rodovina Patengoljeva je bilo ravno sredstvo, katerega se je božja previdnost poslužila, da je Angelja brez vsake opovire in skoraj na tihem mogla zapustiti svoje rojstno mesto. Leta 1516. vmerjeta pobožnim starišem v malo mesecih eden za drugim oba nade polna sinova, ketera so preserčno ljubili. Ta nepričakovana zguba je napravila zakonskima hudo žalost. Nista se dala potolažiti. Slednjič se domislita, koliko tolažbo in veselje jima je delalo občevanje s pobožno devico Angeljo. Skleneta toraj, prositi jo, naj pride k njima v Brešijo, da ju bo tolažila v tej žalosti. Ker pa je Jeronim Patengoli dobro vedel, da Angelja sama od sebe ne bo tega storila, zato se oberne z enako prošnjo do predstojnika tretjega reda. Predstojniku se zdi ta prošnja modra. Zato veli Angelji pod pokorščino, naj gre nemudoma v Brešijo k rodbini Patengoli. Svetnica precej sluša svojega predstojnika. Vestno in natanko je spolnila svojo nalogo. Pobožna zakonska sta menila,

da sta v njej dobila nazaj svoja sinu, dà celo svoje stariše, ke-
tere sta bila tudi pred kratkim zgubila. Spoštovala in častila
sta Angeljo kaker svojo mater. pa je bila tudi častitljiva v svo-
jem vedenji kaker mati.

Lahko si mislimo, da je vse to njeno veljavo neizrečeno
povikšalo v očeh tamkajšnjih meščanov. Saj so z lastnimi očmi
videli, kako je ves dan ali prebila v cerkvi zatopljena v molitvi
ali hodila od hiše do hiše in stregla bolnikom, ali sploh šla tje,
kamer jo je klicalo zveličanje bližnjega. Mnogi so jo prihajali,
tudi na dom obiskat, da bi jo prašali za svet v raznih zadevah.

Mej tistimi, ki so pogostokrat obiskovali Angeljo, je bil
tudi kupec Anton de Romani. Kako zelo je vplivalo nanj obče-
vanje z Angeljo, je kazalo someščanom njegovo pobožno, ker-
ščansko življenje. Ko pobožni kupec izve, da se Angelja namer-
java verniti nazaj v mesto Desencano, ker je zveršila svoj posel
v hiši Patengolijevi, ponudi jej stanovanje v svoji hiši. Obljubi jej
prirediti v hiši samotno izbico, kjer je ne bo nihče motil, in bo
mogla opravljati svoje pobožnosti po želji svojega serca. Angelji
se je zdela ta ponudba primerna njenemu namenu. Zato vpraša
za svet in dovoljenje predstojnika tretjega reda. Ta jej dovoli,
in Angelja se preseli v hišo kupca de Romani. Tukaj je živela
po svoji navadi kaker prava in vredna hči sv. Frančiška. Sè
svojim lepim zgledom je bila v spodbudo vsemu mestu.

Iz tega časa nam zgodovinarji o njej ne poročajo družega,
kaker da je šla leta 1522 v Mantuo, da obiše grob zveličane
Hozane Andreassi, trejerednice iz reda sv. Dominika, ki je vmer-
la okoli leta 1505 in so jo zavoljo njenih velikih čednosti in mi-
losti, ki so se dobivale na njeno priprošnjo, jeli kmalu ko zve-
ličano častiti. Angeljo je spremljevala pobožna družba. Dolgo
je molila na grobu in ga poljubovala sè solzami. Vsi pričujoči
so bili zelo ginjeni.

Nazaj sè je vernila pobožna romarska družba skozi Solfe-
rino. Hotela je namreč Angelja nekemu svojemu sorodniku malo
ljubav skazati. Zavoljo nekega prestopka so mu bili vzeli njego-
va posestva. Solferino in Kastilijone sta bila v tem času last-
nina grofa Ludovika Goncaškega, ki je bil stari oče znanemu
sv. Alojziju Goncaškemu. Angelja jo vedela, da biva v Solferinu.
Oglasi se pri njem. Grof in njegova žena Katarina sta prav pri-
jazno sprejela Angeljo. Znano jima je bilo njeno sveto življenje.
Ko izvesta njeno prošnjo, dovolita jej precej vse. Potem se raz-

govarjajo o družih rečeh. Oba se čudita modrosti ponižne device. Prikupi se jima sè svojim vedenjem tako, da bi jo rada pri sebi obderžala. Seveda Angelja ne privoli v to. Prijazno se poslovi od blage gospode in verne sè svojo družbo veselega serca nazaj v Brešijo.

IX. poglavje.

Angelja roma v sveto deželo. Oslepi.

Vže več časa je Angelja čutila v sebi neko notranje hrepenenje da bi obiskala svete kraje, kjer je naš Zveličar živel in terpel. Neka skrivnostna moč vabi človeškega duha v Jutrovo deželo; zakaj tamkaj je zibel človeškega rodu in svete vere. Tamkaj so prejemale preroki svoja razodetja; tamkaj so pravični stare zaveze končali tek svojega življenja; tamkaj je Bog obsipal blaženo devico Marijo z milostmi: tamkaj je ljubljeneц nje-nega serca pričel in končal svoje zemeljsko življenje. Navdušenost, ki je nekđaj gnala cele vojske v obljubljeno deželo, da jo otmó iz rok nejevernikov, je bila sicer vgasnila, vendar so hodili leto za letom romarji v te svete kraje. Tudi Angelja bi se bila rada pridružila tem romarjem. Pa plašile so jo razne tešave. Ni se bala truda težavnega pota; strašila jo je le misel, da bi ne bilo prav, če se izpostavi kot nezmožna devica nevarnostim, ki bi jo vtegnile doleteti v onih krajih mej rejeverniki.

Pa Bog, ki je v njenem sercu zbudil to željo, preskerbel jej je tudi pripomočkov. Njen sestranec Jernej Biankosi je tudi vže več časa gojil to željo. Prišel je večkrat v Brešijo obiskat svojo pobožno sorodnico. Enkrat jej razodene tudi svojo serčno željo, da bi rad romal v sveto deželo. Angelja se zelo razveseli, ko to sliši. Imela je te za nekako bežjo naredbo. Pove svojemu sorodniku, da tudi ona vže dolgo čuti to hrepenenje v svojem sercu. Skleneta skupaj popotovati in srečna sta bila neizrečeno.

Vendar je bil njen sestranec še premlad in neizkušen, da bi bil mogel vodnik biti na tako nevarnem popotovanju. Bog jima pridruži še tretjega tovariša, ki je imel potrebno previdnost in modrost. Ta tovariš je bil hišni gospodar Angelje, pobožni kupec Anton Romani. Tudi njega je gnalo hrepenenje po svetih krajih.

Naša družba odloči za romanje spomlad leta 1524. Sklene se odpeljati z romarsko ladijo, ki je vsako spomlad iz Benetek odjadrala v sveto deželo. Vže je bilo vse pripravljeno za pot,

kar se raznese po Brešiji novica, da tega leta ne pojde ladija v Palestino. Na to vest gre Anton Romani na Napolitanško v mesto Lanciano na semenj, kjer je imel kot kupec več opravkov. Na svojem popotovanji pride tudi v Benetke. Pa kako se začudi, ko vidi zastavo razobešeno v znamenje, da vlada pripravlja ladijo za romarje.

Hitro sporoči to v Brešijo Angelji, naj pride se svojim sorodnikom nemudoma v Benetke.

Neizrečeno je ta novica razveselila Angeljo. Hitro spravi za popotovanje potrebne reči skupaj in se poslovi od svojih znancev. Dne 1. maja odrine iz Brešije v mesto Salo po svojega sorodnika. Jezdeč odrineta iz tega mesta proti Benetkam. Precej od začetka pota je pokazal Bog, da je Angelja pod njegovim posebnim varstvom, kot prvo znamenje mnogih drugih čudežev, ki so se v nadaljnjem popotovanju njej na prid zgodili. Prišli so blizu Montebella na Benečanskem. Tukaj narasli hudournik romarjem zastavi pot. Mostu ni bilo blizu; le ozek tram za pešce je bil položen čez strugo. Sestranec pogumen mladenič, je na svojem čilem konji srečno prebredel potok. Angelja, ki je vedno na Boga zaupala, hotela je ravno tako storiti. Njen vodnik pa jej tega ni pustil, češ, njen konj ni tako močan kakor njenega sorodnika. Podala bi se v smertno nevarnost. Ko se še vodnik in Angelja posvetujeta, kaj je storiti, oberne jo konj sam od sebe proti bervi in gre z Angeljo tako varno po bervi čez potok, kakor po najbolj ravni in široki cesti. Pri tem prizoru obstermè vsi, ker so se bali vsaki trenotek, da se zverne konj z visoke bervi z Angeljo vred v hudournik. Pa nevidna roka je varno peljala konja čez ozko berv. Od tod srečno dospo 25. maja v Benetke, kjer jih je Anton Romani vže težko pričakoval. Ravno dan pred praznikom sv. Rešnjega telesa je bilo. Na praznik pristopijo vsi k Gospodovi mizi, da se pokrepčajo za daljno pot. Potem stopijo v barko, ki je še tisti dan odrinila proti sv. deželi.

Ker je bil veter vgoden, je plavala barka hitro po gladini Jadranskega morja, dokler je prišla v Sredzemeljsko. V pristanišču Kaneje, ki je glavno mesto na otoku Kandiji, se vstavijo pervikrat. Tukaj se je dogodilo nekaj, kar bi bilo skoraj vzrok, da bi bile splavale našim popotnikom vse nade po vodi. Angelja nenadoma popolnoma oslepi. Nihče ni vedel pravega vzroka. Skoraj gotovo je Bog to pripustil, da postavi njeno čednost še na višjo poskušnjo.

Lehko si mislimo, kako je ta nepričakovani dogodek prestrašil in ožalostil njena spremljevalca. Ker so menili, da je slepota nastala zavoljo lesketajoče morske gladine, hotela sta se verniti, češ, kaj poreko v Brešiji, če bodo slišali o tej nesreči, in če jo z daljnim popotovanjem izpostavita še drugim nevarnostim. Saj je Bog sam hotel pokazati s to nesrečo, da mu romanje ni všeč in da je zadovoljen z dobro voljo. Sklenila sta, da se s prvo ladijo vernejo nazaj v Benetke.

Angelja ju mirno poslušala; potem pa jima reče s trdnim zaupanjem na Boga, da ne smeta zavoljo majhine nesreče zgubiti serčnosti. Če jej je Bog vid vzel, zgodilo se je v kazni za njene grehe, ki jo delajo nevredno, da bi gledala tako svete kraje. Nikaker pa je s tem ne zadržuje, da bi jih ne smela obiskati, če se jima le ne zdi pretežavno voditi jo za roko. Ker je oslepela, jo bodo tem menj motile unanje reči, in tem bolj bo lahko premišljevala svete skrivnosti našega odrešenja. Naj se le oserčita in potujeta dalje. Če je modro ali ne, da potujejo dalje, naj ju ne skerbi. Vso odgovornost hoče sama prevzeti.

Spremljevalca se čudita tej popolni vdanosti v božjo voljo. Na to jej nista vedela kaj odgovoriti. Tudi nista hotela Angelje žaliti; zato skleneta romati dalje. Za roko peljeta Angeljo na ladijo, ki je kmalu odrinila. Srečno dospó naši romarji v sveto deželo.

Ni lahko popisati veselja, spoštovanja in svete groze, ki je navdala Angeljo, ko sta jej spremljevalca povedala, da vže stoji na oni srečni zemlji, katero je božji Sin posvetil sè svojimi stopinjami, solzami in predrago kervjo. Na kolena je pala in spoštljivo in pobožno poljubila zemljo in v goreči molitvi zahvalila Boga za to veliko dobroto, da jo je srečno pripeljal sem. Naravnost so šli v Jeruzalem, da od tam ko središča obišejejo druge svete kraje.

Najpred so si morali poiskati primerno prenočišče. Redovniki sv. Frančiška so imeli takrat kaker še zdaj na gori Sijon samostan in ne daleč proč majhino hišico, v katero so sprejemali pobožne romarice, katerim so stregle sestre tretjega reda. Angeljo sprejeli v to hišo tem raje, ker je prišla v obleki tretjerednic in imela seboj priporočevalno pismo od predstojnika tretjega reda iz svoje domovine.

Ko so se naši popotniki nekoliko odpočili od dolge poti, jeli so obiskovati pod vodstvom večšega vodnika svete kraje.

Angeljo so morali za roko voditi. Obiskali so vsa znamenitiša mesta, posebno Oljisko goro, Kaljvarijo, božji grob i. t. d. Povsod se je Angelja zatopila v sveta premissljevanja tako zelo, da je od jokanja in zdihovanja omedlevala. Prav očitno se je videlo, da je Bog v obilni meri nadomestil Angelji telesne oči z notranjim razsvitljenjem in duhovnimi tolažbami. Obiskali so tudi Betlehem. V votlini, kjer je bil Jezus rojen, je Angelja padla na obraz in razlila v molitvi svoja dušna čutila. Gledala je v duhu jaselce, blaženo Devico in sv. Jožefa, angelje, ki so Bogu slavo prepevali, darila sv. treh kraljev, vboštvo kralja nebes in zemlje. Če tudi je bila vže popolnoma ločena od sveta, vendar je delala terdne sklepe, da hoče le njega samega iskati in le njemu samemu služiti.

Angelja ni bila zadovoljna, da bi bila le enkrat obiskala svete kraje; storila je to večkrat in vsakokrat z novo pobožnostjo in gorečnostjo. Tudi si je nabrala več relikvij ali svetih ostankov iz tistih svetih krajev, da bi jo v nemale v pobožnosti pri premissljevanji svetih skrivnosti. Drugi čas je preživela doma v molitvi in zatajevanji. Svoje poste in druga spokorna dela je tukaj še poostrila. Glas o njenem lepem zgledu in njeni svetosti se je ohranil tam skozi stoletja. Ko je proti koncu 18. stoletja pisal P. Janez Kalora, iz reda sv. Frančiška, zgodovine Sirije in Svete dežele, omenja mej tretjerednicami, ki so tukaj živele, tudi našo Angeljo z besedami: „Neka druga božja služabnica je povelečevala o tem času v Jeruzalemu samostan tretjerednic na hribu Sijonu, imenovala se je Angelja iz Desencana“.

Duhovne vaje.

Gdor želi zveličati svojo dušo, mora pogosto misliti na svoje zveličanje, to je na nebesa. Nebesa bi res morala biti zmirom v naših mislih. Ali človek nima samo duše, ampak tudi telo in, da živi, mora zanj skrbeti. Telesne potrebe in skerbi za nje pa močno zadržujejo človeka v molitvi in drugih pobožnih opravilih. Te skerbi tudi ne ostanejo le v glavi, vkoreninijo se v serce, da ne vemo kedaj, in tam rastejo in izpodrivajo prvo in poglavitno skerb, skerb za zveličanje, in ako ne bi bilo pomočka

zoper to, bi nas tako daleč pripeljale, da bi popolnoma pozabili, zakaj smo prav za prav na svetu. Ali naš dobri nebeški Oče nam je dal tak pomoček. To so po nauku pobožnih in svetih mož duhovne vaje ali eksercicije. Zakaj v duhovnih vajah natančneje spoznavamo, kaj moramo verovati, kako živeti in kako dolžnosti svojega stanu izpolnjevati. V duhovnih vajah spoznavamo tudi svoje žalostno preteklo življenje, obžalujemo svoje grehe, jih začenjamo sovražiti in delamo terdne sklepe popoljšanja. „Duhovne vaje, piše učeni p. Patiss, izpeljejo grešnika iz njegovega žalostnega stanu, pravičnega peljejo dalje po poti čednosti in svetnika pripeljejo do naj višje popolnosti; vodijo ga, da si izbere srečen in Boga dopadljiv stan in vrejajo celo njegovo življenje“. ¹⁾ Učeniki pobožnega življenja pravijo, da so duhovne vaje zelo koristne ne samo za redovnike, ampak tudi za duhovnike in druge ljudi, ki mej svetom žive, kaker za grešnike in mlačne, tako tudi za goreče in svete osebe. Poglej, blagovoljni bravec, kaj piše sv. Frančišek Salezij v svoji Filoteji: „Pri teh (duhovnih letnih) vajah je prvič najbolj potrebno, da spoznamo, kako potrebne so. Prav lahko zapusti človeška natura svoje zveličavne sklepe; slabost telesa je tako velika, da dušo vedno teži in pod se vleče, ako se ona po moči terdnih sklepov pogosto ne vzdiga navzgor. Saj tudi ptice padejo večkrat naglo na tla, če se ne vzdigajo vedno navzgor in če ne mahajo vedno s peruti, da se vzderže v svojem letu. Zatoraj, ljuba Filoteja, večkrat ponovi in poterdi svoje pobožne sklepe, da hočeš Bogu služiti; če tega ne storiš, znaš zabresti v prejšnji ali v še hujši dušni stan“. ²⁾ In zakaj so podelili popolni odpustek naš sveti oče papež Leon XIII. tretjerednikom, ko opravljajo osemdnevne duhovne vaje? Zato ker dobro vedo, kako koristne so duhovne vaje, ako se prav opravljajo.

Svetega Karola Boromeja so duhovne vaje, vže ko jih je prvič opravil, v drugega moža spremenile. Pa molčimo o svetnikih; koliko grešnikov in mlačnih so vže spreobrnile duhovne vaje! Tu ti hočem povedati, blagovoljni bravec, samo čudovito spreobernenje nune Marije Bonaventure v Rimu, katero omenja sloveči p. Lancicij. ³⁾ Ta redovnica je bila iz plemenite hiše, zelo

¹⁾ Patiss S. J. Geistesübungen.

²⁾ Filoteja.

³⁾ Opusculum 6.

nčena, glede molitve in pobožnosti pa zelo nemarna. Veselile so jo le posvetne reči, obleka, veselice in društva, pobožnosti so se ji pa studile. Leta 1626 so imele redovnice svoje letne duhovne vaje. Druge so se z veseljem pripravljale za nje, Marija Bonaventura pa še slišati ni hotela o njih; nagovarjale so jo njene tovarišice, pa zastonj. Nazadnje jo je začel nagovarjati vodnik duhovnih vaj. Njemu se je vender vdala ter je začela z drugimi. In glej, vže prvo premišljevanje, zakaj jo je Bog vstvaril, jo je tako prevzelo, da ni več opravljala duhovnih vaj nevoljno, ampak z največo gorečnostjo. „Oče, tako je nagovorila vodnika, ne smem se več šaliti z Bogom; spoznala sem, kaj hoče Bog od mene in česa noče. Vsa božja hočem biti in brez odlašanja se truditi na vso moč, da zavoljo večje slave božje svetnica postanem, pa ne kakeršna koli, temuč velika in hitro“. Na to se je Bogu popolnoma darovala, odpravila je iz svoje izbë vse nepotrebne reči in celo svoje življenje je preživela nadaljè v zatajevanju in pokori. — Kateri je torej cilj duhovnih vaj?

1. Najprej moramo gledati na to, pravi neki pobožen pisavec¹⁾, da si za cilj postavimo popolno poboljšanje v vsakdanjih opravilih svojega poklica in da jih precej začnemo popolno in Bogu dopadljivo opravljati. Zakaj ves naš napredek v dobrem je odvisen od posvečenja teh vsakdanjih opravil našega poklica in sicer tako, da moremo po enoglasnem nauku svetih očetov le tega imenovati popolnega, ki natanko in popolno opravlja navadna opravila. Da, še celo vso Jezusovo svetost je sveti Marka samo s temi besedami povedal: „Vse je dobro storil“ (7, 36). Zelo se tedaj motijo tisti, ki mislijo, da duhovne vaje nimajo drugega namena kaker, da v teh malo dneh mnogo in dolgo molimo; ne, glavni namen je, v prihodnje boljše premišljevati, svete maše bolj pobožno darovati (svete zakramente vredno in bolj pogosto prejemati), zapovedane molitve bolj goreče opravljati in tako v sebi obuditi novo življenje in novo gorečnost za svoj poklic.

2. Moramo na to gledati, da se bomo naučili, kako bomo premagovali svoje strasti in se varovali posebno tistih pogreškov, kateri nas najbolj zaderžavajo v dobrem, v katere padamo bolj pogosto in bolj globoko in kateri so drugim v pohujšanje in priložnost grešiti. V tem času svete samote si moraš tedaj posebno prizadevati, da se tako v novega človeka spremeniš, da bodo

¹⁾ J. Kugler der Priester nach dem Geiste der kath. Kirche.

ko mej svoje prideš, vsi spoznali iz tvojega vedenja, življenja in obnašanja, da nisi več tak, kakeršen si bil pred duhovnimi vajami. Ako si poprej rad dolgo spal, ako si rad zahajal v družbe, veselice, ako si čas zapravljaj, te morajo zdaj najbolj veseliti opravila tvojega stanu, ljubiti moraš samoto in molčečnost in nezmerno spanje se ti mora studiti. Ako ti je bilo poprej mar za zložno in veselo življenje, morajo zdaj vsi na tebi opaziti, da se trudiš sam sebe zatajevati in spokorno živeti. Ako si bil do zdaj ohlapnež in se nisi menil za majhine reči, si moraš zdaj prizadevati, da se tudi v majhinih rečeh več ne pregrešiš. Ako v teh rečeh ne boš nič boljši, kaj ti naj pač koristijo duhovne vaje?

3. Slednjič moraš skerbeti, da si pridobiš čednost in sicer ravno tisto, ki je tebi posebno potrebna in te bo varovala na poti popolnosti, tvojemu stanu primerne. Dve reči so posebno, pravi neki velik učenik duhovnega življenja, ki naj bolj pospešujejo naš duhovni napredek namreč, da se znebimo pogreška, h kateremu nas naša natora najbolj vleče in da nevtrudljivo in goreče hodimo po poti popolnosti.“

Ako želiš blagovoljni bravec, da bodo tudi tebi koristile duhovne vaje, opravljaj jih po nauku učenikov pobožnega življenja, posebno po vodilih sv. Ignacija.

1. Naj prej vedi, da so duhovne vaje zelo važne in da si boš ž njimi postavil podlago svetemu življenju, ako jih boš dobro opravil.

2. Zato je treba, da jih opravljaš, ako bi bil tudi velik grešnik, z veseljem, marljivo in serčno, in da odpraviš vse, kar bi te moglo zaderževati, in na poti biti božjim milostim.

3. Iz tega namena pusti te dni občevanje z ljudmi, posvetna opravila, učenje in branje, ki ne spada k duhovnim vajam. Tudi svoje občutke imej zbrane, posebno pazi na jezik, da ne boš keršil molčanja, in na oči; zakaj le tako bo tvoja duša zbrana in le tako se boš mogel dobro pripravljati za veliko ali letno spoved, verniti se k Bogu in v njem zopet najti pravi notranji mir.

4. Premišluj te dni vsaj po trikrat na dan naj menj po pol ure. Premišljevanja za duhovne vaje nahajaš v posebnih bukvalih, ketere navadno imenujemo „duhovne vaje“. Take premišljevanja so spisali: Hofman, Eksercicije, Blaznik 1839; Osmi-na serafinska, ali osemdnevne duhovne vaje (ne več na prodaj);

P. Tadej Gregorič, Duhovna samota, Krajec, Novomesto 1890. in P. Marijan Širca, Duhovne vaje po svetem Alfonzu Ligvorskem, Gorica, 1891. Porabiti se dajo tudi Švab, Pogled v večnost, Blaznik 1833., Baraga, Premišljevanje štirih poslednjih reči, Blaznik 1837., K. Čigon, Skrbi za dušo, Gorica, Hilarijanska tiskarna 1891. Ni pa dosti, da premišljevanja samo prebereš, moraš jih tudi dobro prevdarjati, postavim tako le: Kaj sem zdaj bral? Kaj me čaka na zadnjo uro, ako bom zmirom tako živel kaker dozdej? Večno pogubljenje. Kaj me čaka, ako bom do smerti živel tako kaker me uči ta resnica? Večno plačilo v nebesih. Ni li tedaj vredno, da živim po ti resnici? Zakaj pa tako slabo živim? H kateremu grehu sem najbolj nagnjen in ketera strast je kriva, da tako slabo živim? Kako se bom tega greha varoval in kako si bom podvergel to strast, da mi ne bosta več škodila. Nato si izvoli pripomočke in se odloči, da se boš z njimi varoval greha in strast zatiral in prosi Boga pomoči. Ko si se tako ali podobno izprašal, si zapiši sad premišljevanja in terdni sklep. Svetniki in vsi, ki želijo opraviti duhovne vaje s koristjo si zapisujejo sklepe po vsakem premišljevanju, zato tudi ti tega ne opuščaj. Zmirom pa naj bodo primerni tvojemu stanu, življenju in nagnenju, po okoliščinah časa in kraja.

5. Po vsakem premišljevanju pride duhovno branje; beri pa vselej ravno o tisti reči, o kateri si ravno kar premišljeval, da boš reč bolj umel in si jo globočje vtisnil v spomin.

Mej duhovnimi vajami beri dalje ob določenem času življenje kakega svetnika ali svetnice, primerno tvojemu stanu. Tako življenje neketerih svetnikov in svetnic iz prvega in tretjega reda nahajaš blizu v vsakem tečaju „Cvetja“.

6. Ako boš dobro premišljeval, boš tudi lahko izprašal svojo vest in se dobro pripravil za veliko ali letno spoved, in to je po premišljevanju drugi poglobitni pripomoček duhovne vaje koristno opravljati. To spraševanje vesti opravljaj mej duhovnimi vajami dvakrat na dan, do poldne in zvečer pri večerni molitvi in vsakikrat vsaj četert ure. Zjutraj napravi terden sklep varovati se greha, kateremu si naj bolj podveržen, četert ure pa pred poidnem, poklekni ter zahvali Boga za milosti, ki ti jih je dal to dopoldne. Nato prosi svetega Duha pomoči, da bi mogel dobro svojo vest izprašati. Precej potem poglej, ali si padel v greh, keterega si sklenil zjutraj zapustiti, kako si opravil premišljevanja in duhovno branje, kako si deržal molčanje in z eno be-

sedo, kako si preživel do poldne. Ako ti vest očita, da si se pregrešil v eni ali drugi reči, obžaluj, prosi Boga odpuščenja, terdno zopet skleni, da se boš popoldne bolj varoval in potem si naloži kako pokoro. Ravno tako sprašuj svojo vest tudi zvečer.

7. Proti koncu ali vsaj predzadnji dan duhovnih vaj opravi veliko spoved, ako je še nisi, ali pa letno po predpisu svetega Karola Boromeja. Za to veliko ali letno spoved se pripravljaj ob določenem času vsak dan duhovnih vaj. Kader boš spraševal svojo vest za to spoved, boš spoznal, kako daleč si zašel od svojega cilja, greh, keterega največkrat storiš, strast, ketera gospodari čez te in svoje slabe navade. Tako boš spoznal, česa se moraš najbolj varovati in kako živeti, kako staro pregrešno življenje zapustiti in novo sveto začeti. Zadnji dan duhovnih vaj ponižno pristopi k svetemu obhajilu; posveti se Jezusu, ponovi zopet terdne sklepe, ketere si napravil v duhovnih vajah in prosi Boga pomoči, da bi jih mogel tudi v dejanju izverševati. Izberi si, ako si nisi izbral vže v duhovnih vajah, svetnika, keterega boš ponesmal v svojem življenju po svojem stanu.

8. Vsak dan duhovnih vaj si razdeli in odloči ure za pre-mišljevanje, duhovno branje, spraševanje vesti, za jutranjo in večerno molitev, za obed in večerjo in, ako moreš iti v cerkev, za obiskovanje presvetega Rešnjega Telesa.

Kaj je treba delati po duhovnih vajah, da boš mogel deržati terdne sklepe?

Ko dokončaš duhovne vaje, greš zopet k svojim navadnim opravkom, in zopet si v nevarnosti, pasti v prejšnje mlačno življenje. Da se tvoja mlada gorečnost ne bo ohladila in zopet pojemati začela, se ravnaj po sledečih naukih svetega Ignacija:

1. Ceni visoko duhovne vaje, ker bodo za te podlaga tvojega celega življenje in vedi, da je to ena največih dobrot, ketero ti je dal Bog, in zato boš tudi ostrejše kaznovan na sodnji dan, ako je ne boš dobro porabil.

2. Vedi, da ti nisi še ničesar stóril, Bog sam je posejal dobro seme v tvoje serce, tvoja dolžnost je pa skerbeti, da ga ne bodo tice (hudobni duh) pozobale ali ternje (skerbi) zadušilo, temuč da obrodi stoterni sad dobrih del in čednosti. Zavoljo tega se vari ne samo greha, ampak tudi slabih priložnosti, v keterih si živel pred duhovnimi vajami; zoper te se moraš prav dobro obročiti, ker naj laglje v njih padeš.

3. V duhovnih vajah pridobljeno pobožnost goji zmirom s preišljevanjem, duhovnim branjem, z izpraševanjem vesti vsaj enkrat na dan in sicer zvečer, s pogostim prejemanjem svetih zakramentov in z natančnim izpolnjevanjem dolžnosti, ketere ti nalaga tvoj stan, tretji red ali bratovščina, ako si zapisan v katero. Posebno se pa ogibaj slabih ljudi.

Ako se boš zvesto ravnal po teh naukih in ketere boš našel mej preišljevanjem, boš potlej lahko rekel sè sv. Pavlom: To je bil prijeten čas, to so bili dnevi zveličanja.

Duhovno branje po različnih preišljevanjih.

Po preišljevanju o našem cilju: Kempčan, 3. bukve, pogl. 9, 10. 22. 26. Filoteja 1. bukve pogl. 9, 10., 5. bukve pogl. 10. Cizej, Najpoglavitiše resnice, poglavje 1. 2. 3. 4. 5.

Po preišljevanju o grehu: Kempčan, prve bukve, pogl. 21. 22. druge bukve pogl. 5, četerte bukve pogl. 7. Filoteja, prve bukve, poglavje 12. Najpoglavitiše resnice, poglavje 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23.

Po preišljevanju o smrti: Kempčan, prve bukve poglavje 23. Filoteja prve bukve 13. pogl. Najpoglavitiše resnice, pogl. 86. 87. 88. 89.

Po preišljevanju o sodbi: Kempčan, tretje bukve pogl. 14. Filoteja prve bukve pogl. 14. Najpoglavitiše resnice, poglavje 90. in 91.

Po preišljevanju o peklu: Kempčan prve bukve 24. pogl. Filoteja prve bukve 15. poglavje. Najpoglavitiše resnice pogl. 92—94.

Po preišljevanju o zgubljenem sinu: Kempčan prve bukve 25. pogl. Filoteja prve bukve pogl. 5—8. Najpoglavitiše resnice 24—26. poglavja.

Po preišljevanju o Kristusovem rojstvu: Kempčan, druge bukve, poglavje 1. 7. 8.

Po preišljevanju o skritem Jezusovem življenju: Kempčan, prve bukve 20. pogl. tretje bukve 44. in 53 pogl.

Po preišljevanju o očitnem Jezusovem življenju: Kempčan, prve bukve, 15. in 16. pogl. tretje bukve 4. pogl.

Po preišljevanju o dveh zastavah, o ponižnosti: Kempčan, tretje bukve poglavje 23. 27. 31. 55. 56.; Filoteja prve bukve pogl. 17. in 18. tretje bukve pogl. 3—7. Najpoglavitiše resnice 66. pogl.

Po preišljevanju o postavljenju presv. Rešnjega Telesa: Kempčan, četerte bukve pogl. 1. in 2. Najpoglavitiše resnice 81. pogl.

Po preišljevanju o Kristusovem terpljenju: Kempčan, druge bukve pogl. 11. in 12. četerte bukve pogl. 8. Filoteja, pete bukve 13. pogl. Najpoglavitiše resnice pogl. 27. 28. 29.

Po preišljevanju o Kristusovem vstajenju: Kempčan, četerte bukvo 13. poglavje.

Po preišljevanju o Kristusovem vnebohodu: Kempčan, tretje bukve 47. in 48. poglavje.

Po preišljevanju o ljubezni do Boga: Kempčan, tretje bukve 5. 6. in

34. poglavje. Filoteja pete bukve 2. poglavje. Naj poglavitniše resnice 136. poglavje.

Po premišljevanju o svetem obhajilu: Kempčan, četrte bukve 17. pogl. Filoteja druge bukve 20. 21. pogl. pete bukve 15. in 16. pogl. Najpoglavitniše resnice 82. pogl.

Po premišljevanju o nebesih: Kempčan, tretje bukve 21. in 49. pogl. Filoteja prve bukve 16. in 17. pogl. Naj poglavitniše resnice 95. poglavje.

Za sklep duhovnih vaj: Filoteja pete bukve 15. in 16. poglavje.

A.

Čudne poti božje.

Italijanski tretjeredni mesečnik „L'Oriente serafico“ nas seznanja v prvem številu tega leta, z lepim dogodkom pod gorenjim naslovom. Dogodek piše neki frančiškan, kateri je to, kar pripoveduje, slišal od poglavitne osebe v dogodku.

V sredi male vasi kitajske okrajine Hon-Kong je stala vboga hišica, na kateri je oznanjeval križ, da tam prebiva katoliški misijonar. To je bil p. Dominik Zgarilja (Sgariglia) iz Asiza, frančiškan, kateri je leta 1845 zapustil svojo domovino, ter se odpravil v daljnjo kitajsko deželo, oznanjevat vero Kristusovo.

Neki večer, ko je učil kerščanski nauk sirote svoje okolice, mu naznanijo, da v neki drugi daljnji okolici razsaja nalezljiva bolezen. Goreči misijonar ni hotel čakati jutra, temuč kaker dober pastir, kateri da življenje za svoje ovčice, se precej odpravi na pot, po tamkajšnji navadi na mezgi. Vboge sirote seveda so bridko jokale, ko jih je p. Dominik zapustil, ker so mislile, da se najberž ne bode več povernil.

Pot, po kateri je moral jahati goreči misijonar, je bila ne samo gerda, temuč celó nevarna zavolj divjih zveri, posebno hijen. Seveda se je misijonarju večkrat kerčilo serce od straha, ko je v veliki temi, sam, brez obene pomoči slišal erjoveče zveri, ali misel, da njegove ovčice potrebujejo pomoči od njega, ga je le naprej gnala. Pa strašne zverine so se zmirom bolj bližale, tako da se je mezeg splašil in ušel iz pod vbogega misijonarja, ter bežal Bog ve kam. Zdaj se je zdelo p. Dominiku, da mu je vže zadnja ura odbila, in začel si je priporočevati dušo. Ali Bog, brez keterega volje ne pade niti las z glave, je rešil iz te

stiske vbozega misijonarja. Kake pol ure so erjule divje zveri. Ko je vse vtihnilo, gre p. Dominik proti drugi strani želeč dobiti kako hišo. In res najde hišico, ali bal se je terkati na vrata misleč, da so morda pogani, kateri bi ga morda vbili. Ako ga ne bi bil prisilil dež, ostal bi bil raje na prostem celo noč. Poterkal je enkrat in ni se odperlo, po drugem terkanju pa se vrata odpro, in „Dobro došel prijatelj; v čem vam morem pomagati?“ ga nagovori hišni gospodar. „Obvarujte me dežja in hijen“, odgovori p. Dominik. Po teh besedah je stopil misijonar v hišo ko gost dveh čez osemdeset let starih oseb, moža in žene. Z veliko priljudnostjo sta mu napravila nekaj večerje, namreč rajža in čaja. Sicer je pa starka nekako čudno gledala misijonarja, in čez nekoliko časa ga je nagovorila takole: „Vi, moj gospod, niste kitajec; zdi se mi, da ste evropejski tergovec“. „Tako je, dobra ženica“, odgovori misijonar. Na kar spregovori mož: „Kaj pa prodajate in kaj kupujete?“ P. Dominik z očmi obrnjen proti nebu odgovori: „Jaz prodajam nebesa in kupujem duše“. Na te besede se čudno pogledata mož in žena, potem pa z ginjenim glasom vsklikneta: „O Gospod, hvalimo te, ker si nama naposled vender le poslal človeka, kateri nama bo pokazal pot, ki pelje k tebi! Vže dolgo let sva prosila to milost, in zdaj ko sva vže na kraju groba si vslišal naše gorke želje!“

Veselje, katero je čutilo serce misijonarjevo, ni mogoče popisati. Ko se je nekoliko pomiril, začne precej razlagati resnice naše sv. Vere, in oh, kako sta od veselja jokala srečna starčka zlasti ko sta slišala ginljive dogodbe rojstva, življenja in smerti Kristusove. Ko jima pa misijonar razlaga o sv. kerstu, takrat sta se ga lotila z velikimi prošnjami, naj ju koj polije z rešilno vodo. Misijonar je v začetku odbijal njiju prošnjo, rekoč, da se morata nekaj časa še pripravljati na to presrečno opravilo. „Ali najuni dnevi so vže sešteti, odgovorita, in gdo ve, ali bi naju drugikrat našli živa.“ Misijonar je videl, da bi se res moglo zgoditi, da vmerjeta brez sv. kersta, in zato ju kersti vže tisto noč, in da možu ime Francišek, ženi pa Klara. Gdo bi mogel popisati veselje tih treh oseb? Srečen misijonar, presrečna Francišek in Klara! Ali božje miloserčnosti, in ob enem čudovitosti ni tukaj še konec. Čez nekaj ur počitka vstane p. Dominik in gre pozdravit in zahvalit svoja dobrotnika, nova kristijana. Kliče ju in kliče ali odgovora ni bilo, nihče se ne oglasi. Kaj je, kaj

ni? Naposled gre misijonar v izbo, kjer sta spala nova kristijana in — najde ju mrtva. Angelj božji ju je odnesel pred Jagnje brezmadežno, s čiger kervjo sta malo pred bila oprana od izvirnega greha, in tako dosegla srečo, da sta brez madeža šla v nebeško veselje.

P. H. R.

Kakešna bodi naša ljubezen do bližnjega.

(Dalje.)

Ljubezen je pred vsim poterpežljiva proti bližnjemu. Mirno prenaša vse, kar se vpira naši nenasitljivi lastni ljubezni, in vse ljubi v Kristusu Jezusu, kateri je neskončna ljubezen in je tudi nas vse neskončno ljubil ter se ni zmenil ne za naše dolgove, ne za našo hudobno in spačeno natoro, ne za našo če dalje večo nehvaležnost. Kerščanska ljubezen ni zadovoljna sè samimi besedami, ali z golim milovanjem, ampak razodeva in kaže se po Jezusovem zgledu zlasti v dejanju ter svojim bratom, kaker ve in zna, pomaga in jim dobre deli. Tudi se nikoli ne vda nevoščljivosti in zavisti; ampak vse dobro, kar najde nad bližnjim, mu iz serca privošči in se veseli njegove sreče, kaker svoje lastne. „Ljubezen je poterpežljiva, je dobrotljiva, ni nevoščljiva“. To so perva tri znamenja, iz katerih po nauku Aposteljnovem lahko spoznamo, ali prebiva v nas prava ljubezen do bližnjega, ali ne. Sveti Apostelj nadaljuje in pravi: „Ljubezen ni prevzetna, se ne napihuje, ni slavohlepna.“ Tu imamo druga tri znamenja prave kerščanske ljubezni do bližnjega. Pomudimo se nekoliko pri njih!

4. Ljubezen ni prevzetna, to je, kedor po kerščansko ljubi svojega bližnjega, on se varuje, da ga ne bi žalil, bodisi sè svojim ošabnim in zaničljivim obnašanjem, bodisi z dejanjem. Tacega značaja boš zastonj iskal mej posvetnjaki. Tam vlada ošabno samoljubje, in vsaki je v svoji oholosti sam pri sebi prepričan o svoji lastni imenitnosti. Iz tega sledi, da se bratje mej seboj tolikanj zaničujejo, da se z jezikom in peresom napadajo, zbadajo, ponižujejo, opravljajo in obrekujejo, da se sè surovo derzovitostjo z blatom ometavajo celo osebe, katerim ne more

po pravici nihče nič očitati. In tako ne delajo samo sprideni otroci tega sveta, kateri očitno zasmehujejo vsa kerščanska načela. No, žalostna izkušnja uči, da se tako obnašajo premnogi drugi, celo nekateri taki, ki bi morali po svojem stanu in po svojem poklicu služiti v izgled ljubezni. Naj bolj žalostno pri tem pa je, da se za tako lahkomišljeno ravnanje zoper ljubezen nihče nič ne spremeni, in da se grajajo in zaničujejo kot lahkoumni in nespametni oni, kateri takega obnašanja ne hvalijo. Vse to nam priča, da se je izgubilo pri mnogih spoznanje kerščanskih resnic, da so izginile vse sledi evangelijskih nauk, da se ne cenijo več načela kerščanskega življenja. Pravi kristijan na vse strani razodeva ljubezen, in po ljubezni ceni vsa svoja dela. On svojega brata nikoli in nikaker ne bo zaničeval, ne bo ga zlobno napadal, pikal in zbadal, še manj pa rotil in preklinjal. „Ljubezen ni prevzetna“. Ta beseda Aposteljnova se popolnoma vjema z naukom, katerega nam je razodel naš ljubeznivi Izveličar. „Slišali ste“, pravi Jezus Kristus, „da je bilo rečeno starim: Ne vbijaj! in kedor koli bo koga vbil, kriv bo sodbe. Jaz pa vam rečem, da, kedor koli se bo razjezil nad svojim bratom, kriv bo sodbe; kedor bo pa rekel svojemu bratu: raka, kriv bo zbora; kedor bo pa rekel: norec, kriv bo peklenškega ognja“. Nekí pobožen škof tako le razlaga te besede. Kedor se jezi nad svojim bližnjim in ga v tej jezi zaničuje in zasramuje in mu daje razžaljive priimke, na priliko: raka, to je malo vreden človek, ki nima veliko uma, kriv je tolike hudobije, da zasluži biti tiran pred naj višje sodišče in obsojen biti k prav posebni, nenavadno veliki kazni. Kedor pa z jezo v sercu še bolj žali svojega bližnjega in ga imenuje norca ali bedaka, zasluži še ostrejšo kazen, zasluži biti živ sežgan. Zakaj pa je Jezus Kristus tako oster v tej reči? Gotovo samo za to, ker tako prevzetno in zaničljivo obnašanje proti lastnemu bratu razodeva popolno pomanjkanje prave ljubezni. In zares, kjer je ljubezen, tam mora biti, tudi spoštovanje. Zakaj pa sploh ljubimo kako osebo? Zato, ker ima, ali vsaj, ker se nam dozdeva, da ima nad seboj take lastnosti in prednosti, ketere jo delajo vredno naše ljubezni. Ali ravno te prednosti delajo osebo tudi vredno, da jo častimo in spoštujemo. Na vsaki način tedaj moramo tudi spoštovati tistega, katerega ljubimo. Lastnosti pa in prednosti, zavoljo katerih smo prisiljeni ljubiti svojega bližnjega, so vsacemu kristijanu do dobrega znanje, in sicer prvič, ker je že po svoji naravi vstvarjen po božji

podobi, kaker mi; drugič, ker je odkupljen s predrago Kervjo Jezusa Kristusa, kaker mi: tretjič, ker mu je postavljen ravno tisti prevzvišeni cilj in konec, kaker nam, poklican je namreč k vživanju večnega veselja in k posestvu nebeškega kraljestva. Zavoljo teh lastnosti torej ga moramo ljubiti, a zavoljo ravno teh lastnosti ga moramo tudi spoštovati in častiti. Ako ga ne spoštujemo, tudi ljubili ga ne bomo. Zatorej, kedor koli družega zaničuje, on ga ne ljubi, on ne izpolnjuje tiste velike zapovedi, katero Jezus Kristus imenuje svojo zapoved. „To je moja zapoved, da se ljubite mej seboj, kaker sem jaz vas ljubil“. Varujmo se skerbno, da ne bomo keterega izmej svojih bratov zaničevali, ne v sercu, ne po unanje. Prav je, da se hrabro vstavljamo zmotam, da stanovitno zavračamo napačna načela, da skerbno razkrivamo hinavščino, da resnobno svarimo pred zvito zapeljivostjo, da pojasnujemo hudobne nakane, da nevstrašljivo zapi-ramo pot pregreham in hudobijam, da se nikoli ne pridružimo tistim, kateri nespametno strežejo svojim strastim. Vedno pa moramo spoštovati in ljubiti osebe. „Ljubite osebe, zatirajte zmote“, to je bilo načelo svetega Avguščina. Ljubimo in spoštujmo vse, zlasti pa tiste, ki so naši tovariši v duhovnem življenju. Kaker bratje se ljubimo mej seboj in spoštljivo se pozdravljajmo drug drugega.

5. Ljubezen se ne napihuje, to je, kaker razlagajo učeni in pobožni možje, ljubezen se ne povzdiguje ošabno nad druge. Na trojni način se kedo ošabno povzdiguje nad druge. Pervič s tim, da druge spodkopava in jih černi pred ljudmi. To se vedno godi pri prevzetnih otrocih tega sveta. Vsaki dan vidimo, kako si pomagajo v ta namen tudi s hudobnimi in prekanjenimi zvijačami. Drugič s tim, da so prederzni in mogočni proti drugim ter jim kažejo in razodevajo svojo imenitnost, bodisi resnično, ali pa tudi samo dozdevno. Tudi tacih se ne manjka mej svetom. Tretjič s tim, da se obnašajo tako, kaker da bi bili sodniki družih. To se nahaja sicer tudi mej svetom, a ni redko celo pri osebah, ketere so se posvetile pobožnemu življenju. Take se večkrat dopadajo same sebi, zapeljala jih je prevzetnost. Navadile so se, da s posebno stanovitnostjo opravljajo neketera bogoljubna dela, potem pa mislijo, da so že mnogo mnogo napredovale v duhovnem življenju in si že nabrale kedo ve koliko zasluženja. Vsled tega postanejo prevzetne in se spravijo nad druge, da pretresajo njihovo obnašanje, presojujejo njihova

dejanja in jih pikajo z razžalivimi opazkami. Tega pa ne spoznajo ali nočejo spoznati, da se tako povzdigujejo nad druge, da se pregrešijo z napuhom, da prezirajo bratovsko ljubezen, ketera se nikoli ne napihuje in ošabno ne povzdiguje nad druge. In zares! Kedor se povzdiguje in napihuje, on terga tisto ljubeznivo vez, ketera nas edini mej seboj; on se loči od prijateljske družbe svojih bratov; on v njih ne mara spoznati svojih bratov, ampak samo svoje podložne. Toda vedo naj vsi taki, da si zelo zelo škodujejo. Ravno njim prav posebno velja znana evangelijska prilika o farizeju in očitnem grešniku, ki sta šla v tempelj. Oni se je približal k oltarju Gospodovemu in se je bahal in hvalil Boga, da ni tak, kakeršni so drugi ljudje, vbijalci, krivičneži, nečistniki, ali kaker ta očitni grešnik; da se posti po dvakrat na teden, da plačuje desetino od vsega, kar ima. Ta pa je obstal od daleč pri vhodu v tempelj, ni se upal še svojih oči povzdigniti proti nebu, ampak je terkal na svoja persa rekoč: Bog bodi milostljiv meni grešniku! Kako lep nauk nam daje večna resnica Jezus Kristus pri tej priložnosti! On pravi: Povem vam, šel je ta opravičen v svojo hišo pred onim, ker vsaki, kedor se povišuje, bo ponižan, kedor pa se ponižuje, bo povišan. Preimenitna resnica, ki bi morala pač vsacega močno spodbujati, da se ne povišuj nad druge, temveč da bodi po duhu kerščanske ponižnosti vsacemu podložen. Tako so ravnali svetniki, tako je ravnal zlasti čudež ponižnosti in bratovske ljubezni, sveti Frančišek, naš očak Serafinski. On je navadno imenoval samega sebe naj večega grešnika na svetu, vrednega, da mu vsi nasprotujejo in ž njim gerdo ravnajo.

6. Ljubezen dalje ni slavohlepna. S temi besedami hoče reči sveti Apostelj, da, kedor zares ljubi svojega bližnjega, stori iz gole ljubezni do njega vse, kar stori za njega, in da nima pri tem častiželjnih namenov, da ne išče pri tem svoje lastne hvale. Ravno ta slavohlepnost je eno naj boljših znamenj, po katerem se razloči kerščanska ljubezen od zemeljske ljubezni ali tako imenovanega in hvaljenega človekoljubja. Kedor ljubi se zemeljsko ljubezenjo, ne ljubi tolikanj svojega bližnjega, marveč ljubi le pohvalo svojega bližnjega. Naj izgine iz sveta pohvala, zmanjšalo se bo tudi število dobrih del storjenih bratom v prid, tako da bodo ostale komaj še kake sledi za njimi. Tega smo prepričani. Taka ljubezen do pohvale družih se kaj lahko vgnjezdi v serce onih, o katerih se sicer misli, da imajo kerščansko

ljubezen, in se tudi zares vgnjezdi pri neketerih. To nam dokazujejo sami sè svojim lastnim obnašanjem. Razglašajo namreč in tako rekoč na veliki zvon obešajo dela ljubezni, ketera storijo; mej dobrimi deli izbirajo tista dela, ki jih drugi lažje opazijo, ne marajo pa veliko za taka dela, ketera bi morala skrita ostati pred družimi; pritožujejo se proti svojim prijateljem čez tiste, katerim so storili kaj dobrega, pa jim niso bili zato zadosti hvalježni; videti so žalostni in pobiti, keder se nihče ne zmeni za njihovo delovanje, nasproti pa vsi veseli in navdušeni, keder jih kedo hvali in občuduje. In taki še mislijo pri vsem tem, da ljubijo svojega bližnjega. Kako slepijo sami sebe! Ljubezen do bližnjega, to je, kerščanska ljubezen, o kateri govorimo, ne hrepeni po tem, da bi jo ljudje častili in hvalili, ljubezen ni slavohlepna. Ljubezen ima za svoje delovanje vse višje, in sicer čeznatorne nagibe, ketere smo že večkrat omenili. Kedor pa dela zato, da bi ga ljudje cenili in čislali, ne dela iz čeznatornih nagibov. Kar stori dobrega, ne stori iz ljubezni do bližnjega, ampak iz ljubezni do samega sebe. Dobrote, ketere deli družim, so mu le orodje, s katerim hoče povzdigniti samega sebe. Ako hočemo spoznati ljubezen, moramo gledati na namen. Iz krivičnega namena ne morejo prihajati pravična dela. „Ako je preprosto tvoje oko, temno bo vse tvoje telo“, pravi Kristus; „ako je pa izprideno tvoje oko, svitlo bo vse tvoje telo“. Tvoje oko je tvoj namen, tako razlaga te besede sveti Avguštin. Ako je preprost in čist in samo na Boga obrnjen naš namen, čisto in dobro bo vse, kar koli bomo storili iz tacega namena. Nasproti pa bo slabo vse telo naših dejanj, ako bo hudoben naš namen. Pazimo torej sami nase, in vse, kar koli dobrega storimo svojemu bližnjemu, delajmo le iz ljubezni do njega, ne pa iz malo vrednih nagibov. Tako nam bodo zaslužljiva pri Bogu tudi naj manjša dela bratovske ljubezni, in zanje smemo pričakovati obilnega plačila v nebesih, kaker nam je sam obljubil.

Dalje prihodnjič.

O blagoslovu s popolnoma odpustkom

ali

„vesoljni odvezi“ za svetovne tretjerednike.¹⁾

Apostoljsko vstanovno pismo papeža Leona XIII., ki se začinja z besedami: „Misericors Dei Filius“ (Vsmiljeni Sin Božji), izdano 30. majnika 1883 našteva v kazalu odpustkov za svetovni tretji red, poglavje I., št. 8. devet določenih dni, ob katerih se sme udom podeliti poseben blagoslov z odpustkom²⁾ (tako imenovana občna ali vesoljna odveza). O tem blagoslovu je treba tole pomniti.

1. Beseda „vesoljna odveza“ se je rabila in se rabi v mnogoverstnem pomenu. Toda, odkar je sveti zbor za cerkvene obrede dne 7. majnika 1882 vredil posamezne obrazce (formule) za različne odveze in blagoslavljanja, ki so bili do takrat v navadi, in jih čisto natančno določil, ima v cerkvenih pismih sploh le še tista formula ime „vesoljne odveze“, po kateri se podeli udom verskih redov (v najožjem pomenu besede), ki imajo to pravico, odveza od vseh prestopkov njih redovne obljube, redovnih postav, naredeb njih vikših i. t. d. s popolnoma odpustkom (po naših samostanih vsake kvatre). Blagoslov z odpustkom pa, ki se zdaj podeljuje devetkrat v letu skupno zbranim svetovnim udom tretjega reda sv. Frančiška, ali pa vsakemu posebej pri spovedi, ta blagoslov se zdaj ne sme zamenjati z omenjeno pravo vesoljno odvezo samostanskih redov. Ta blagoslov tedaj ni tista vesoljna odveza, ki jo dobivamo samostanski redovniki. Pravo ime mu je zdaj le še: „blagoslov s popolnoma odpustkom.“ „Formula Benedictionis cum indulgentia plenaria pro Tertiariis Saecularibus“ je nadpis v zgoraj omenjenem dekretu sv. zbora za obrede od dne 7. majnika 1882. Rabi se sicer semtertja tudi še ime „absolutio“ (odveza), p. v kazalu odpustkov pod št. 8: „accepturis, quam appellat absolutio-nem, hoc est benedictionem (... odvezo, kaker ji pravijo, to je blagoslov); ravno tako v nekem dekretu sv. zbora za odpustke o tretjem redu od 16. januarija 1886; ali to se godi le zato, ker je navada tako govoriti in le v nepravem

¹⁾ Obrazec tega blagoslova, predpisan od Leona XIII. 7. julija 1882 v pismu „Quo universi“ (Da bi vsi) glej z latinskimi tekstom „Cvetje“ III., zvezek 11.; slovenski „Cvetje“ V. zv. 11.

²⁾ „Cvetje“ IV., zv. 8.

pomenu. Zato staro ime „vesoljna odveza“ tu res ni prav primerno. Napačno je tudi, če se pravi tej vesoljni odvezi papežev blagoslov.

2. Blagoslov z odpustkom za tretji red je potem takem neko blagoslavljanje, neko blagoslovilo svete cerkve, v zvezi s popolnoma odpustkom.

Kedor ve, kaj je odpustek in čemu je, potem kaj so cerkvena blagoslovila ali blažila (zakramentalji) in čemu so, bo zdaj tudi razumel, kaj je blagoslov s popolnoma odpustkom ali „vesoljna odveza“.

O blagoslovilih bodi za zdaj tu na kratko le toliko povedano, da se dele navadno na troje, na zarotitve, na prave blagoslove in na posvečevanja. Po pravih blagoslovilih, kamer se prišteva tudi blagoslov s popolnoma odpustkom za tretjerednike, se prejemljejo tiste posebne in raznovertne milosti, o katerih govore cerkvene molitve, ki se opravljajo pri podeljenju. Posebej pri podelitvi blagoslova za tretjerednike prosi cerkev Boga v predpisanih molitvah tretjerednikom tehle blagrov: varstva proti zalezovanju hudobnega duha; („Sè Sijona jih varuj“. „Naj nič ne opravi sovražnik nad nami; naj se ne prederzne, da bi nam škodoval.“) podelitve milosti božje in božjega vsmiljenja: („Prizanesi, o Gospod, svojemu ljudstvu“. „Gospod, vsmili se.“ „Milost vam daj vsmiljeni Gospod.“) ozdravljenja nasledkov greha in dušnih ran, ki še ostanejo po prejetih zakramentih: („Odverni biče svojega serda“) odpuščenja časnih kazni: (Da nas kazni, ki jih za grehe zaslužimo, rešiš.) nadalje ga prosi, da bi nam odvzel temoto duha in terdobo serca: („Sprejmi naše prošnje. Vsliši ponižne molitve.“) da bi nam podelil pravega, čeznatornega miru: („Da nam podeli odpuščenje in mir.“) i. t. d.

Tu je treba še zapomniti, da blagoslovila nimajo vselej za gotovo svoje moči, ali, da ne dobi vsakedo in vselej teh naštetih milosti. Ti blagri so odvisni najprej od previdnosti in volje neskončno modrega Boga, ki da, komer On hoče, in vsliši, koger On hoče. Včinek blagoslova je nadalje odvisen še od vrednosti delivca duhovnika in od prejemnika blagoslova, to je, od njiunega sodelovanja, vrednosti in pripravnosti serca. Ravno zato naj si tretjeredniki skerbno prizadevajo, da prejmo blagoslov z odpustkom vselej s pravim kesanjem in ponižnostjo in sè serčnim zaupanjem na vsmiljenje božje.

(Dalje prih.)

Kerščanskim poslom.

III. POSEL SLUŽI GOSPODARJEM.

4. Ljubi svoje gospodarje.

1. „Ljubi svojega bližnjega kaker samega sebe“. Tako se glasi Gospodova zapoved. Kjer si v službi, tam sta ti gospodar in gospodinja res najbližnjiša. Ž njima prebivaš pod eno streho, ž njima imaš opraviti. Če kerščanski misliš, vidiš v njih svoje višje. Dolžan si jima ljubezen. Ako sta dobra, ako skerbita za tvoj dušni in telesni blager, ako nimaš starišev, in ti jih namestujeta onadva, to si jima dolžan celo dvojno ljubezen. Ljubezen vterjuje lepo razmerje mej gospodarji in posli. Brez ljubezni ne boš vestno delal svojih dolžnosti.

2. Apostolj Pavel prav lepo opisuje ljubezen: „Ljubezen je poterpežljiva, ni nevoščljiva, ne dela napačno, ne napihuje se, ni častilakomna, ni samopridna, ne jezi se, ne misli hudega, ne veseli se krivice, veseli pa se resnice, vse prenaša, vse verjame, vse upa, vse poterpi.“ Tu imaš lastnosti dobrega posla, ki ljubi svoje gospodarje.

3. Ako svoje gospodarje ljubiš, želel in storil jim boš vse dobro, kar sebi želiš in storiš. Najprej boš skerbel za njih častni blager. Odvrčal boš od njih vsako škodo, in naklanjal jim vsaki dobiček. Vesel boš, če dobro gre kupčija. V štancuni si boš prizadeval, da jim pridobiš zmirom več kupcev. V kuhinji jim boš koristila z varčnostjo. Žaloval boš, ako delo zastaja, ako prodaja pojema, ako se gode nesreče. Tem varčnejši boš, ako vidiš, da mož rzsipa, mati z obilnimi otroci pa žalosti gine.

4. Potegoval se beš tudi za čast in dobro ime svojih gospodarjev. Iz tega sledi, da svojih gospodarjev sam ne boš opravljal, a tudi drugim tega ne dopuščal. Dobri otroci branijo svoje stariše, dobri posli branijo svoje gospodarje. Kedor pa svoje gospodarje hudovoljno obrekuje, jim jemlje čast, blati dobro ime, raznaša krive govorice, zbuja sumnje, ta hudo greši, in veliko škode napravi. Ako imajo gospodarji res napačne, pokrivaaj jih z ljubeznijo, pa molči o njih.

5. Ljubezen se izkazuje tudi v darivnosti. Morda bo

treba, da si dariven tudi ti. Družina hudo zboli, bolezen je dolga, treba je streči, mnogotero paziti, ponoči bdeti zdaj pri tem zdaj pri onem. Tukaj pokaži, da si dober posel. In res najdemo veliko takih poslov, ki so vredni, da jih pohvali sam Bog.

6. Prava ljubezen misli tudi na večni blager svojih gospodarjev, in to tem več, čim neverniši so, čim malomarniša je vsa hiša. Kako bo posel tukaj dobro delal? Ali naj očita, zbada, zaničuje, naj se šali, smeši, norčuje, ali pridiga? Nikaker ne. Tega ljubezen ne dela. Poslov tihi dobri zgled, zvesto izpolnjevanje vseh dolžnosti, prava čednost, zdrava pobožnost, ta bo najboljša pridiga. Ako bodo gospodarji to videli, bo dal Bog tudi priložnost, da se o pravem času reče dobra beseda. Večkrat se zgodi, da dober posel spreoberne svoje zanikerne gospodarje. — Ljubezen moli za svoje gospodarje. Molitev je dolžnost ljubezni. Zato vklepaj svoje gospodarje v svoje vsakdanje molitve. Molitev pobožne deklice je včasih več storila, ko dela slavnih mož.

Zahvala sv. Antonu in Frančišku..

Od Sv. Trojice v Slovenskih goricah, 29. decembra 1891.

Ko so denes neki duhovni presveto Rešno Telo ko popotnico za nevarno bolnega iz tabernakulja jemali, se je vnel velik jako lep pušeljc ter začel visoko goreti. Neki drugi duhovnik, ki so ravno maševali, priskočijo ter potegnejo goreči pušeljc z altarja in zabranijo tako, da se ne užge še drugi obilni kinč. Sicer se jim je roka nekoliko ožgala, vendar so mogli nadaljevati daritev svete maše. Ljubi sveti Anton Padovanski naj nas varuje take ali še večje nevarnosti!

Hvaležni Trojičani.

Sv. Jurij ob Taboru 29. dec. 1891.

Neki mož mi je pripovedoval to-le:

„Bil sem po noči zaradi nekkih opravkov na daljnem potu od doma. Naenkrat se mi je tako zmešalo, da nisem nič vedel, kje sem; hodil sem dolgo dolgo ne vedoč kod, silno me je že bila pot vtrudila; ves sem vtujen bil in vstrašen Prednji večer sem bral knjigo „Cvetje“, ki si mi jo ti posodila. V teh strašnih trenutkih mi pride na misel kar sem bral; iz vsega serca zdihnem: Marija Devica in sv. Frančišek pomagajta mi! V tem trenutku se mi je posvetilo pred očmi, zavedel sem se spet in videl, da

en korak še naprej in moja gotova smert bi bila. Spoznal sem v kako daljni kraj sem zašel.“ Zajokal se je mož kakor dete, in pravil nadalje, kako se je tudi takrat jokal in molil goreče, in prosil Marijo, da bi nicoj pogubljen ne bil, in Mariji Devici v zahvalo je storil posebno obljubo.

Zato vam ga ljubi tretjeredniki priporočam v molitev, da bi mogel to svojo obljubo spoznati.

Apolonija Čulk, tretjerednica.

Zahvala za vslišano molitev.

S K r a s a. Hud kašelj se me je lotil; ostati sem moral v postelji; mislil sem, da se bode izvila kaka smertna bolezen; zato sem začel s terdnim zaupanjem do naše ljube gospe presv. Serca Jezusovega opravljati devetdnevnicu, katero sem ponavljal 3krat, in kadar sem v tretjič dokončal to silno koristno molitev, je tudi bolezen zginila popolnoma.

To priobčujem z najtoplejšo hvalo s pristavkom: Naša ljuba gospa presv. Serca Jezusovega naj bo vedno moja pomoč v vsih dušnih in telesnih potrebah, posebno pa naj mi stoji na strani v zadnji uri, in naj ne neha prositi za me toliko časa, dokler me ne bode videla med izvoljenimi v nebesih.

Hvala in čast naj bo vsikdar Bogu in ljubi gospe presv. Serca Jezusovega. Ž. S.

I z T e m n i c e 11. febr. 1892.

Mati mi je bila v smertni nevarnosti. Naduha in kašelj žugala sta mi jo umoriti. Urno se zatečem k Lurški Materi Božji. Spravljeno z Bogom jo Njej priporočim, darujem za njo sv. mašo na altariji brezmadežne device in ji dam nekoliko kapljic lurške bode. In — serčna hvala Mariji brez madeža spočeti! — še tisti poldne se je materi zboljšalo!

Karol Čigon
vikar.

Nadalje naznanjajo svojo zahvalo Bogu in njegovim svetnikom: N. N. tretjerednica v Reki za zboljšanje zdravja po nesrečnem padcu; M. R. s Cerkljanskega za ozdravljenje dvoje otrok; J. St. tretjerednica v Šempasu za ozdravljenje sedemletne bolečine na želodcu; A. P. od Male Nedelje za povernjenje vkradenega blaga; J. F. tudi od tam za mnogokratno pomoč v velikih

stiskah; L. P. tretjerednik iz Lokve za ozdravljenje bolezní v persih in terganja v glavi, zobeh in po vseh udih; A. K. tretjerednica v Šentjurju na juž. žel. za dvakratno rešenje iz hudih bolezní; nepodpisana z Notranjskega za dvakratno vslišanje prošnje; A. S. iz Čedrama za ozdravljenje neke živali; A. P. tretjerednica iz Lembaha za ozdravljenje dvoje živinčet; T. K. iz Velenja za vslišano molitev; A. J. Š. za čudežno ozdravljenje in najdenje denarja; tretjerednik iz Rožne doline za ozdravljenje svoje bolne sestre; neka oseba z Iga za rešenje iz velikih težav; neki duhovni gospod, da ga je Bog obvaroval več nesreče, ko mu je prišel mej zornicami tat v stanovanje ter odnesel cerkveno blagajnico, v kateri je bilo obligacij za tri do štiri tisoč, kar je tat čez osem dni podvergel v razbiti blagajnici, ker so bile obligacije zanj brez vrednosti; M. Z. in M. Z. tretjerednici za ozdravljenje duhovnega očeta; J. M. v Gornjih Verjanah za ozdravelo živinče; M. V. od Sv. Trojice za zadobljeno zdravje za se in neketere druge; J. V. od Sv. Andraša za naglo ozdravljenje roke; tretjerednica iz Ternja za vslišano molitev; nepodpisana od Sv. Miklavža za vslišano molitev; K. V. za vdanost v voljo božjo; Fr. D. za lehak in srečen porod; J. K. za vslišano molitev na priprošnjo Marijino in svetega Antona; Fr. K. Jezusu, Mariji in sv. Jožefu za več milosti dušnih in telesnih celega življenja, posebno pa preteklega leta 1891.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo prevzvišeni kardinalj **Janez Simeoni**, zavetnik reda sv. Frančiška, tretjerednik, † 12. prosinca t. l.; častiti p. **Frančišek Kopitar**, † 17. svečana t. l. na Tersatu; častiti br. **Frančišek Jurič**, samostanski terciar, cerkovnik in ključar skoz 38 let pri sv. Trojici, pred 6 leti v Lurdih čudovito ozdravljen; imel je vedno veliko spoštovanje do daritve sv. maše, in presv. Rešnega Telesa; rajni udje III. reda skupščine svetotrojčke: Šemet Matija od sv. Ivana v Radgoni, Kmetič Ivana od sv. Roperta v Slov. goricah, Friedel Helena od sv. Petra pri Radgoni, Holc Julijana od sv. Trojice v Slov. gor., Pečovnik Marija od sv. Benedikta v Slov. gor., Herma Neža od sv. Antona v Slov. gor., Šmigoc Juri od sv. Ro-

perta v Slov. gor., Ješovnik Ana od Negove. Anton Hanžič, osečki mlinar, in Marija Čuček, doslužena kmetica, oba od sv. Trojice v Slov. gor.; Marija Pukšič od sv. Urbana; Barbara Žbül od Tišine na Ogerskem; Neža Paušovec od terga sv. Trojice; Barbara Kramperger od sv. Lenarta; Katarina Šparavec od D. Marije v Rušah; Neža Stepih od sv. Antona, in Terezija Kovačič od sv. Benedikta v Slov. gor.; Barbara Wajs od sv. Trojice; Žizek Katarina in Marija Žnuderl, obe od sv. Benedikta v Slov. gor.; m e d a n s k e skupščine: Jožef (Luka) Hren; p a z i n s k e: Gustav (Anton) pl. Godenberg, Matej (Francišek) Stranič; p o v i r s k e podružnice: Ana (Eliz.) Kocjan; n a z a r s k e skupščine: Razbornik Marija (s. Cita) iz Št. Janža, Jamnik Barbara (s. Frančiška) iz Špitaliča, Fužir Marija (s. Elizabeta) iz Mozirja, Podstensek Jera (s. Marjeta Kort.) iz Pake, Virant Urša (s. Ana) iz Gomilskega, Mikek Marija (s. Mihelina) iz Škal, Rebersak Neža iz Pake, Pustinjek Pavl (br. Ant. Pad.) iz Škal, Razbornik Ana (s. Barbara) iz Šoštanja, Zagorc Filip (br. Franc. Seraf.) iz Polzele, Praprotnik Apolomija (s. Lucija) iz Šoštanja, Gregorec Jera (s. Frančiška Seraf.) † 1. jan. 1891 iz Šmihela, Zupan France (br. Ludvik) iz Gomilskega, tretjerednik od l. 1844. vmerl 28. decembra 1891.; d o l e n j e - k r a š k e skupščine: Veronika Primožič † 30. pros. 1892.

Dalje priporočajo v molitev: Neki brat in sestra svojega brata, da bi se k Bogu vernil; J. K. sebe, bolno ženo in otroke in za rešitev iz denarnih zadreg; J. N. nekega dijaka za dober vspeh in neko ženo za poboljšanje; neki tretjerednik svoje stariše, brata in sestro, za mir in poterpežljivost; M. J. S. sebe in svojo družino, da bi v pravem miru živeli; neka rodbina, da bi zgignilo prekletstvo božje ž nje, z grehom zaslužno, in se povernil božji blagoslov; neka tretjerednica svojega očeta in brata za poboljšanje in vse skupaj za srečno zadujo uro in milostno sodbo; K. K. za ozdravljenje leve roke, v kateri terpi že eno leto silne bolečine; L. D. za ozdravljenje nevarne bolezni in pomoč v veliki telesni potrebi; neka tretjerednica svojega v glavi bolnega sinu; neki bogoslavec za dober vspeh svojega učenja; Fr. Ž. tretjerednica, da bi ji Bog ohranil pravo pamet; M. N. bolnica, da bi ji Bog dal zdravje; neka tretjerednica, od mladih let bolelna, za zdravje ali voljno poterpljenje.

žen! Da misli Miklošič to reči, rad priterdim; ali je pa res, to je drugo vprašanje, dokazal Miklošič svoje terditve ni. Ravno tako bi lahko jaz terdil in dokazoval prav ž njegovo sintaksq str. 290: sedanjik doveršnih glagolov za futurum, to je germanizem. «im älteren deutsch, sagt derselbe (Schleicher), dient die praesensform der verba perfecta zur bezeichnung des futurum: ich weiz vil wol, waz Kriemhilt mit disme schatze getouf (thun wird).» — Pa porečete, morebiti je pa to v nemščini slovenizem. Ne morem verjeti! «Das praesens praefixierter verba hat futurbedeutung» je veljalo vže v gotovščini v 4. stoletju. «Jota aius ni usleithith af vitoda» to je v 9. stol. v stari slovenščini: «jedina črta ne prèidetü otü zakona». matth 5, 18. Post illud, ergo propter illud? Tega Vi ne boste priznali. «Nicht ein Jota wird vergehen vom Gesetze»: «nebo minil ta nar mansi puhstab ali čërka od postave» — to pa to! Pa zakaj? Ceser v onem primeru ne moremo misliti, zakaj bi morali v tem? Vi porečete morebiti: Zato, ker je puhstab očitno nemška beseda in «postava» tudi le po nemškem «Gesetzu» postavljena; nemški vpliv se pri nas kaže, kamer se oberneš. — Ali tudi staroslovenščina ima nemške besede; kralj, künegzj, pënegzj, vitezj, to je vse očitno iz nemščine; v Miklošičevem stslov. slovarju stoji celo špilj in špilmanü! Ako iz njih vender ne moremo sklepati, da je tudi doveršni sedanjik v pomenu futura germanizem, kako bi smeli iz onih nasprotno?!

Pa recimo, da bi bil v lužiščini budu z infinitivom doveršnih glagolov v resnici «gegen den geist der sprache», ker se tudi v nemščini futurum napravlja z «werde» in infinitivom, ali bi to kaj dokazalo za naš bom s participijem? Saj je to vender staroslovenska zveza, onega pa v čistih staroslov. rokopisih ni! S tem pa nočem reči, da je budu z inf., ki se rabi v večini sedanjih slovenskih jezikov, res germanizem; le toliko se meni zdi očitno in gotovo, da je participij v tem primeru stariši.

Ali kaj pa je vender moglo zapeljati Miklošiča k tisti, kakor jaz sodim, krivi misli? To je bil pač, menimda, vtisek stare slovenščine, ki rabi za latinski futurum simplex in exactum res skoraj vedno doveršni, včasih tudi nedoveršni ali pravi sedanjik; prim. Mat. 6, 24: «niky že rabü mozetü divëma gospodïma rabotati . li bo edinogo vüznenaviditü . a drugago vizljubitü . li edinogo družitü së a o drudzëmï neroditi načinetü . . . 25 . . . ne picëte së dušejä vašejä . čto jaste li čto pijete . ni tëlomü vašimü vü čto oblëčete së.» K temu je prišla prekmurščina, ki rabi bom skoraj le z nedoveršniki: «Nišče nemre dvöma Gospödöma služiti. Ar ali ednoga bode odürjavao, i toga drugoga lübo, ali së k ednomi pridružï, i toga drugoga zavrže . . . ne skrbte se za žitek vaš, ka bodte jeli, i ka bodte pili: niti za tëlö vaše, ka bodte oblačali.» —

Ali vender se najde tudi tam bom z doveršnikom; Mat. 5, 20: «či ne bode popolna pravica vaša bole liki pisáčov ino farizeušov, ne bodete šli v krälevstvo nebesko.» In znamenito!

na tem mestu ima tudi stara slovenščina futurum z imêti pri doveršnem glagolu: «ašte ne izbâdeti pravda vaša pače knižnikû i farisei . ne imate vûniti vû cêsaristvo nebesnoje». Iz tega menim da po pravici sklepamo: Ako sme stara slovenščina tudi perfektivnemu glagolu po svoje delati futurum, zakaj ga ne bi smeli po svoje mi? Ako je v stsl. prav «ne imate vûniti» za «ne vûnidete», zakaj ne bi bilo p av tudi po naše «ne boste šli» namestu «ne pojdece»? Tudi hervaščina «za izvestnost», to je, v glavnih stavkih, ne rabi doveršnikov v sedanjski obliki, temuč le prihodnjik s «hotêti»: «ako vaša pravednost nebude izvrstnija od pravednosti knižnikah, i Farisejah nečete uči u kraljestvo nebesko». (Skarič). Ali je mari tudi to germanizem? — In, ako rabi hervaščina «za neizvestnost», to je, v odvisnih stavkih z a k o, k a d itd. namestu sicer tudi navadnega sedanjika doveršnih in s predlogom «uz» sestavljenih nedoveršnih glagolov tudi budem z infinitivom ali, kaker mi, s participijem, kedo si upa dokazati, da je to germanizem? «Kad budete misliti, da ste mirni i sigurni, ugrabitêce vas iznenada smrt.» — Primerov s participijem pa je v Skaričevem Sv. pismu brez števila; na priliko: Mat. 7. 2: «onim načinom, kojom budete sudili biti četi sudjeni i vi, i onom mirom, kojom budete mirili, biti-êce-vam odmireno», (stsl. «imûže bo sâdomû sâdite, sâdetû vam . i vû njâže mêra, mêrite vîzmêritû se vam»); Mark. 16, 18: «ako i budâ što smrtonosno popili, neêce nauditi»; Jan. 11, 23: «štogod ti budeš uzprosio od Boga, Bog-êce-ti dati»; 25: «ako baš bude i umro, živiti-êce»; Mat. 18, 15: «Ako pak tvoj brat bude sagrišio proti tebi, pojdi i pokaraj-ga medju tobom i njim samim. Ako te bude poslušao, biti-êeš dobio svojega brata». — Po teh zgledih je opravičen b o m pri doveršnih in nedoveršnih glagolih «za izvestnost» (odvisne stavke); ali ker pri nas nimam «za izvestnost» (glavne stavke) nikakeršne posebno oblike prihodnjika, moramo skleniti, da je opravičen tudi v tem primeru ne le — kar nihče ne taji — pri nedoveršnih, temuč tudi pri doveršnih glagolih. V poterjenje zglede iz stare češčine, ki stoji v M.kl. sint. str. 807 mej zadnjič navedenimi, ki pa sem si ga prihranil za to mesto: «uposluchá li tebe, získal budeš bratra tvêho»

Po vsem tem upam, da se ne motim, ako mislim, da je Vam tako neljubo «bombardirauje» vender le dobro slovensko. Pa, kaker sem vže rekel, nasprotnik doveršnemu sedanjiku v tem pomevu jaz nisem; sê stilističnega stališča bi celo priporočal, kjer se da, rajši rabiti kratki lepoglasni sedanjik (aorist), kaker pa ne vedno prijetni prihodnjik. Prav je: «êe ga boš vbil, ga boš plačal», ali lepše je: «êe ga vbiješ, ga boš plačal». Bodi to naša sprava!

V Ameriko!

Sp. g. Mary Ann Trobec: Prejeli smo od Vas 23 gl. 38 kr. Prosimo, pojasnila, kaj je namen tega denarja.

Ta zvezek pošljemo še vsem starim naročnikom, ki se niso odpovedali. Prosimo, naj kmalu ponove naročilo. Vsem ki so to že storili, lepa hvala! Novi naročniki se še lahko sprejmejo.